

**PROPOSTA PER A LA MILLOR REGULACIÓ DE LES RELACIONS ECONÒMIQUES
ENTRE LES ORGANITZACIONS SINDICALS I LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES**

Les organitzacions sindicals tenen el seu origen en la necessitat d'agrupar interessos socials davant una realitat determinada, en la qual es fa necessari exercir accions de defensa d'interessos i de millora de les condicions de treball i de vida. La necessitat de construir i consolidar organitzacions sindicals ha perdurat des dels seus orígens, al temps que s'ha accentuat la consciència de reforçar cada cop més l'autonomia i la independència d'aquestes organitzacions en relació a qualsevol dels poders existents - polítics, econòmics, mediàtics...-. L'evolució social ha evidenciat també el paper que les organitzacions confederals o interprofessionals juguen en la defensa d'interessos generals en relació a les persones o col·lectius que representen. És així que hi ha un seguit d'elements que hem de tenir presents i que estan en la base del paper que vénen jugant les organitzacions sindicals, i que són els que justifiquen l'existència de recursos públics adreçats a les organitzacions sindicals, tant pel que fa a facilitar el desenvolupament de les funcions pròpies i emparades en la normativa legal, com pel que fa a l'execució de les activitats finalistes derivades de convocatòries públiques:

- La CE del 78 reconeix el paper de les organitzacions sindicals de defensa i promoció dels interessos que els són propis (art 7 CE), i la participació i col·laboració en l'activitat dels organismes públics que tinguin a veure amb la qualitat de vida i el benestar general, i en la planificació econòmica (art 129 i 131 CE).
- La LOLS, l'any 85 (art 6.1 LOLS), estableix el concepte de major representativitat de determinades organitzacions sindicals i regula els drets i deures d'aquestes en relació a la participació institucional i la negociació col·lectiva.
- La LOLS diferencia organitzacions més representatives d'àmbit estatal, aquelles amb el 10 % del total de delegats i delegades, o el 15 % en el cas d'aquelles d'àmbit de Comunitats Autònomes, i regula de manera diferent, en funció d'aquesta major representativitat, a unes organitzacions i altres pel que fa als drets i deures en quant a reconeixement, participació i representació.
- La LOLS estableix també que, més enllà de les organitzacions més representatives, s'entendrà també en els àmbits funcionals i territorials una especial consideració per aquelles organitzacions que disposin de més del 10 % de delegats i delegades de l'àmbit funcional o territorial en qüestió.
- El TC conceptua el dret a la participació institucional com a part integrant del dret a la llibertat sindical, i considera que es pot atribuir a unes organitzacions i no a unes altres, en funció de criteris objectius. És per això que el TC considera que les organitzacions més representatives poden rebre del legislador més facultats i drets en la participació en la gestió dels afers públics de naturalesa socioeconòmica.
- El TS, en la sentència de la Sala del Contenciós Administratiu, secció quarta, de data 30 d'abril de 2015 afirma que no resulta lesiu a la llibertat sindical que existeixi una diferència de tracte, basada en la condició de major representativitat, derivada de la més gran càrrega organitzativa que comporta aquesta activitat de participació i representació institucional. Concretament, el TS esmenta com tasques derivades d'aquesta "major càrrega organitzativa" aquelles tasques vinculades a "la negociació col·lectiva, la interlocució per determinar les condicions de treball en les administracions mitjançant procediments de consulta i participar en sistemes no jurisdiccionals de resolució de conflictes, entre d'altres".

El paper que les organitzacions sindicals, en especial les més representatives, estan cridades a desenvolupar en els processos de concertació social, participació institucional o negociació col·lectiva, obliga a garantir la màxima independència d'aquestes organitzacions per tal de fer efectiva la representació dels interessos que li són propis, i evitar que aquesta funció pugui venir distorsionada per un altre tipus de dependència, en especial econòmica o política, que posi el pes de les organitzacions al servei d'altres finalitats.

Sens dubte, la transparència en les relacions econòmiques que mantenen les organitzacions sindicals i els poders públics ha de ser un element que ha de deixar clar la no existència de dependències en relació als recursos que s'utilitzen per obtenir determinades finalitats. I al mateix temps, la transparència ha de permetre constatar el respecte que els poders públics mostren per l'exercici de la funció social de les organitzacions sindicals, per tal d'evitar situacions que podrien comportar la pèrdua d'autonomia de les organitzacions o tergiversar la representativitat atorgada pels treballadors i treballadores.

La realitat del mandat constitucional que empara la funció social de les organitzacions sindicals en el nostre país, fa que de les actuacions sindicals de les organitzacions sindicals se'n beneficiïn el conjunt dels treballadors i treballadores i que la defensa d'interessos que realitzen les organitzacions sindicals no es circumscriu a l'afiliació estricta. Aquest trasllat del resultat de l'actuació al conjunt de la classe treballadora origina la necessitat de disposar de recursos específics i suficients per dur a terme la funció social que depassa el marc estricte de l'afiliació. És per això que la normativa determina com element de representativitat el resultat de les eleccions sindicals, el qual es determina per sufragi universal i directe en cada àmbit d'elecció.

Aquests elements citats fan necessari que els poders públics determinin, d'una banda, l'assignació de recursos per dotar de suficiència econòmica les organitzacions sindicals per què puguin desenvolupar les seves funcions, i d'altra determinar els recursos a assignar en base a criteris de representativitat, per garantir la seva utilització a les finalitats establertes, i garantir així la independència de les organitzacions sindicals, que es deuen a qui representen, i no a qui els transfereixen els recursos per garantir la seva funció.

La Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, ha significat un avenç molt significatiu per aprofundir en la necessària transparència de les relacions entre les organitzacions sindicals i patronals amb les administracions públiques. D'acord amb la Llei, el govern presentarà anualment al Parlament un informe que contindrà la informació dels recursos adreçats a les organitzacions sindicals i patronals o entitats a elles vinculades, així com els objectius i finalitats d'aquests i el volum de recursos esmerçats i els criteris aplicats per al seu repartiment.

Caldria, però, implementar una norma que obligués i garantís les següents qüestions:

- *S'establirà la creació d'un registre públic on constin les dades bàsiques de les organitzacions sindicals (estatuts, afiliació, entitats vinculades...) i els comptes anuals aprovats i auditats. Aquest registre públic, al mateix temps, certificarà la representativitat de les organitzacions sindicals per tal de determinar els criteris d'objectivitat en el repartiment dels recursos públics, que garanteixin la suficiència per a l'actuació de les organitzacions sindicals.*
- *S'establirà l'obligatorietat d'auditories externes dels comptes de les organitzacions sindicals, que s'hauran de dipositar al registre abans esmentat.*
- *Es determinarà que la certificació del registre, conforme el dipòsit de dades necessàries, sigui condició imprescindible per accedir a qualsevol tipus d'ajut.*

Qüestions que CCOO de Catalunya ja va presentar a les forces polítiques presents al al Parlament de Catalunya el juny de l'any 2005 ("Proposta per a la regulació legal de la transparència en les relacions econòmiques entre les organitzacions sindicals i les administracions públiques").